

SPRAWOZDANIE Z OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW RZECZOWYCH I EKOLOGICZNYCH

ZAKRES RZECZOWY REALIZOWANEGO ZADANIA

Efektem rzeczowym zadania: Utworzenie punktu dydaktycznego pn. „Zielona Kraina” przy Przedszkolu Miejskim nr 2 „Niezapominajka” w Rawie Mazowieckiej jest nowo powstały punkt dydaktyczny, wykonany i wyposażony zgodnie z planem. Wszystkie elementy wyposażenia punktu, nasadzenia, pomoce dydaktyczne ujęte w Karcie efektu rzeczowego zostały zakupione, zamontowane i oznakowane w odpowiedni sposób. Założeniem projektu było utworzenie punktu dydaktycznego tak, aby wykorzystać istniejącą naturalną przestrzeń w pobliżu przedszkola do celów dydaktycznych przy jednoczesnym zagospodarowaniu terenu w sposób estetyczny i zgodny z zasadami ekologii. Dołożyliśmy wiele starań, aby tak się stało.

Przed rozpoczęciem prac montażowych cały teren punktu został wyrównany, zamontowano system nawadniający. Trawnik został odnowiony, uzupełniono ubytki i dosiano trawę, przygotowano grunt pod nasadzenia, ziemia została nawieziona, położona została geowłóknina, torf i kora. Ogrodzenie wokół punktu zostało odnowione i pomalowane, dla dobra roślinności zamontowana została siatka cieniująca. Teren naszego ogrodu został podzielony na kilka części tematycznych. Pierwsza część ogrodu ma na celu zachęcać dzieci do obserwowania zmieniającej się aury. Tuż przy wejściu na punkt dydaktyczny umieszczona została gra pamięciowa „Kalejdoskop Przyrody”. Gra znajduje się w pobliżu dużych drzew liściastych (wiązy polne), dzięki czemu dzieci mają możliwość obserwowania jak aktualna pora roku wpływa na rozwój drzew. Kilka metrów dalej umieszczona została stacja meteorologiczna, która służy przedszkolakom do obserwacji różnych zjawisk atmosferycznych, takich jak np.: siła i kierunek wiatru, ilość opadów, nasłonecznienie, wilgotność powietrza, itp..

Drugą część ogrodu stanowi poletko upraw, na którym dzieci mogą uzyskać wiedzę o etapach rozwoju i warunkach życia roślin, obserwować zmiany zachodzące w wyglądzie roślin w ciągu roku. Na poletku upraw umieszczono cztery duże, niskie drewniane skrzynie umożliwiające pracę wielu dzieci jednocześnie. W dwóch pierwszych skrzyniach rosną zioła i kwiaty aromatyczne, dwie kolejne to warzywniak. W pobliżu skrzyni postawiona została tablica magnetyczna na drewnianym stelażu, jest ona doskonałą pomocą dydaktyczną podczas zajęć na poletku upraw. Na tablicy tej wykorzystywane są pomoce dydaktyczne zakupione w ramach realizacji projektu. W tej części ogrodu znajduje się także duża drewniana ławka oraz duży hotel dla owadów.

Kolejną częścią ogrodu jest Rabata Kolorów, na której posadzone zostały byliny, bluszcze, krzewy liściaste i iglaste. Cała rosnąca tu roślinność została oznakowana tabliczkami. Część na, której znajdują się nasadzenia od trawnika oddziela palisada, przestrzeń pomiędzy roślinnością wypełniona została naturalną korą.

Ptasi zakątek to z kolei miejsce gdzie umieszczone zostały małe karmniki na pobliskich drzewach i jeden duży stojący, poidełka oraz budki lęgowe, których funkcją jest zwabienie tutaj jak największej liczby ptaków. Tuż obok Ptasiego zakątka zaczyna się część z tablicami dydaktycznymi. Tablice te ze względu na oszczędność miejsca umieszczone są na trzech panelach drewnianych umocowanych na ogrodzeniu przedszkola. Pierwsze tablice sąsiadujące z Ptasim zakątkiem dotyczą oczywiście ptaków. Znajdują się tu dwie duże tablice dydaktyczne: „Ptaki w mieście” i „Ptasia stołówka”, obok tablic umieszczone zostały przykładowe budki lęgowe, jakie znajdziemy na terenie punktu.

Na kolejnym drewnianym panelu znajduje się tablica: „Kwiaty na wiosnę”, a wokół niej umieszczone zostały kolorowe doniczki z ziołami. Na tym panelu znajduje się również tablica informacyjna o dofinansowaniu z WFOŚiGW w Łodzi. W projekcie planowano zakup jednej takiej tablicy, ale ostatecznie zakupiono dwie. Teren naszego punktu dydaktycznego znajduje się na tyłach przedszkola, aby lepiej promować ochronę środowiska i naszą „Zieloną Krainę” drugą tablicę informacyjną o dofinansowaniu umieszczono na ogrodzeniu przy wejściu do przedszkola.

Ostatnie tablice dydaktyczne związane są z tematyką owadów. Na naszym punkcie znajdują się tablice dydaktyczne: „Poznajemy owady” i „Mrowisko”, a wokół nich zawisły przykładowe domki dla owadów, jakie umieszczone zostały na terenie punktu. Aby dzieci mogły obserwować owady w rzeczywistości na pobliskiej rabacie umieszczono rośliny wabiące owady i rośliny miododajne. O roślinach miododajnych i owadach dzieci mogą dowiedzieć się także z umiejscowionych w pobliżu instalacji dydaktycznych: Światowida: „Rośliny miododajne” i Wrzutek: „Jaki to owad?”. Ta ostatnia gra nie tylko uczy o owadach, ale rozwija także sprawność fizyczną.

W centralnym punkcie „Zielonej Krainy” znajduje się ścieżka sensoryczna. Rozpoczyna się pomiędzy dwoma dużymi drzewami i otoczona jest krzaczkami liściastymi. Ścieżka składa się z pięciu części, pierwsza część to żwir wymieszany z drobnym kruszywem, druga to poprzecinane pnie drzew. Kolejne dwie części wypełniane są według wyboru dzieci, zebranych przez nie materiałem przyrodniczym np. mchem, korą, szyszkami lub kasztanami. Ostatnia część to piasek, wśród którego umiejscowione są duże kolorowe kamienie sensoryczne. Ścieżka ma długość ponad 11 metrów i jej obrzeża wyłożone są palisadą.

Aby umożliwić dzieciom odbywanie większej liczby zajęć na zewnątrz, powstała „Zielona sala” pod obszerną koroną klonu. Wokół drzewa umieszczono 5 dużych ławek z oparciem, na których dzieci mogą usiąść i obserwować ptaki w karmniku na gałęzi drzewa, owady w pobliskim domku i roślinność. Za klonem na panelach drewnianych umieszczono dwie duże tablice kredowe, które można wykorzystać na zajęciach lub podczas swobodnych zabaw dzieci.

Kolejnym miejscem gdzie znajduje się sala na świeżym powietrzu jest scena miniamfiteatru. Scena ta służy nam do celów dydaktycznych, jest także miejscem odpoczynku i schronienia w upalne dni. Odbywają się tu nie tylko zajęcia dydaktyczne, ale także uroczystości, konkursy i zaplanowane imprezy ekologiczne. Nasz miniamfiteatr został podczas budowy punktu odnowiony i pomalowany, dosadzono po obu stronach brakujące drzewa. Z tyłu sceny miniamfiteatru stoją kosze do segregowania śmieci, dostosowane do wieku dzieci. Teren, na którym stoją kosze jest wyznaczony obrzeżem i wysypany żwirem, podobnie jak teren „Zielonej sali”.

Oprócz elementów wyposażenia punktu i dokonania nasadzeń za środki z dotacji zakupiono również pomoce dydaktyczne. Zakupione pomoce to: Ekologiczna gra edukacyjna dla dzieci: „Ośmiornica”, lupy z rączką, lornetki do obserwacji przyrody, Magnetyczny cykl rozwoju – roślina, a także sprzęt ogrodniczy.

Dzięki otrzymanej dotacji z WFOŚiGW w Łodzi zakupiono szereg istotnych pomocy dydaktycznych. Pozyskane tablice edukacyjne, gry terenowe, stacja meteorologiczna, ścieżka sensoryczna, sprzęt badawczy i obserwacyjny uatrakcyjnił zajęcia, wzmógł ciekawość odkrywania tajemnic przyrody, zachęcił do poszukiwania, obserwowania i wyciągania wniosków. Zakup budek lęgowych, karmników i domków dla owadów pozwolił dzieciom obserwować przyrodę ożywioną z bliska oraz wzbudzić w nich odpowiedzialność za otaczające nas środowisko.

Utworzenie punktu dydaktycznego „Zielona Kraina” w ogrodzie spełniło nasze marzenia, przedszkolaki mogły realizować swoje pomysły w komfortowych warunkach, zachęciło to wszystkich do podjęcia kolejnych wyzwań proekologicznych.

SZCZEGÓŁOWY WYKAZ EFEKTÓW RZECZOWYCH ZADANIA			
Rodzaj efektu rzeczowego	Jednostka	Planowana ilość	Zrealizowana ilość
Tablice dydaktyczne/ Plansze	szt.	5	5
Tabliczki do oznaczenia roślin	szt.	100	100
Gry / instalacje dydaktyczne	szt.	3	3
Ścieżki sensoryczne	m ²	11	11
Domki dla owadów	szt.	7	7
Stacja meteorologiczna z wyposażeniem	szt.	1	1
Budki	szt.	14	14
Karmniki/poidelka dla ptaków	szt.	7	7
Ławki	szt.	6	6
Gazony drewniane/donice	szt.	4	4
Zewnętrzne kosze do segregacji odpadów	szt.	1	1
System nawadniający	szt.	1	1
Sprzęt ogrodniczy tj. konewki, grabie i szpadle itp.	kpl.	6	6
Alejki: krawężniki, płyty chodnikowe, obrzeża betonowe, palisady	mb.	50	50
Panele drewniane do mocowania tablic	szt.	5	5
Tablica kredowa	szt.	2	2
Tablica magnetyczna na stelażu	szt.	1	1
Drzewa	szt.	3	3
Krzewy	szt.	31	31
Byliny	szt.	324	324
Nasiona warzyw i ziół	szt.	69	69

Przygotowanie gruntu pod nasadzenia (żwir, torf, ziemia, kora, geowłóknina)	-	teren pod nasadzeniami	przygotowano zaplanowany teren
Gra edukacyjna dla dzieci: „Ośmiornica”	szt.	1	1
Lupa z rączką	szt.	24	24
Lornetki do obserwacji przyrody	szt.	6	6
Magnetyczny cykl rozwoju – roślina	szt.	1	1
Tablica informacyjna o dofinansowaniu ze środków WFOŚiGW w Łodzi	szt.	1	2
Odnowienie trawnika	-	teren punktu	odnowiono trawę na zaplanowanym terenie

UZYSKANY EFEKT EKOLOGICZNY W WYNIKU REALIZACJI ZADANIA

Efektom ekologicznym zadania: Utworzenie punktu dydaktycznego pn. „Zielona Kraina” przy Przedszkolu Miejskim nr 2 „Niezapominajka” w Rawie Mazowieckiej jest wzrost poziomu wiedzy i wykształcenie postaw proekologicznych wśród przedszkolaków i ich rodzin. Dotyczy to nie tylko przedszkolaków z naszej placówki, ale również z placówek zaprzyjaźnionych, które uczestniczyły w naszych działaniach.

Głównym założeniem naszych działań było przybliżenie dzieciom piękna otaczającego świata, nabywanie umiejętności dbania o środowisko przyrodnicze w aspekcie mądrego i odpowiedzialnego współistnienia oraz uświadamianie im zagrożeń wynikających z destrukcyjnych zachowań człowieka na różnorodne ekosystemy. Oczekiwaniem przez nas efektem było osiągnięcie przez dzieci takiego stopnia świadomości ekologicznej, który w zależności od wieku wychowanków, pozwoli na samodzielne zdobywanie wiedzy przyrodniczej poprzez podglądanie przyrody, komentowanie zaobserwowanych zjawisk oraz podejmowanie pozytywnych oddziaływań względem otaczającego ich świata. Dzięki naszym działaniom związanym z powstaniem „Zielonej Krainy” zamierzone efekty udało nam się uzyskać.

Wszystkie zaplanowane działania z Kalendarium projektu zostały zrealizowane, niektóre z nich zostały zmodyfikowane, ze względu na pandemię koronawirusa. Nie oznacza to, że zmniejszył się efekt ekologiczny, wręcz przeciwnie. Planując niektóre działania skupialiśmy się na środowisku lokalnym, a po modyfikacjach udało nam się promować nasze działania na poziomie ogólnopolskim. W ramach realizacji projektu podjęliśmy również szereg nowych działań.

Od początku roku szkolnego 2020/2021 zrealizowano następujące wydarzenia w oparciu o utworzony punkt dydaktyczny: „Zielona Kraina”:

1. Zajęcia dydaktyczne, obserwacje przyrodnicze i prace porządkowe na punkcie:

- „Poznajemy nasz ogród” – zajęcia dydaktyczne.

Od początku września przedszkolaki z Niezapominajki zapoznawały się z naszą Zieloną Krainą, z zainteresowaniem przyglądały się elementom punktu dydaktycznego, uczyły się prawidłowego poruszania po punkcie i zasad bezpieczeństwa. Dzieci były bardzo zadowolone, że dzięki Zielonej Krainie będą mogły przeprowadzać wyjątkowe eksperymenty wśród zieleni pachnących roślin, wśród śpiewu ptaków. Wyposażenie punktu zapewniło im nie tylko doskonałą zabawę, ale przede wszystkim dało możliwość zadbania o prawidłowy rozwój, pobudziło wyobraźnię i nauczyło współpracować z otaczającą nas przyrodą.

- Zachęcanie rodziców i dzieci do wspólnego dbania o ogród (pielęgnacja roślin, dokonywanie nasadzeń).

Podczas wrześniowych zebrań organizacyjnych rodzice dzieci z naszego przedszkola poinformowani zostali o dotacji WFOŚiGW w Łodzi na utworzenie punktu dydaktycznego: „Zielona Kraina”, mogli sami obejrzeć punkt i aktywnie włączyć się w działania. Rodzice poprzez bezpośredni i aktywny udział w ekologicznych działaniach praktycznych z dziećmi pozyskali pełną świadomość współdziałania na rzecz środowiska przyrodniczego. Mają teraz większy wpływ na kształtowanie u dzieci pożądanych postaw wobec przyrody, wiedzą, iż należy od najmłodszych lat wpajać dzieciom, że przyroda dla każdego człowieka jest użyteczna i że jest miejscem wspólnej egzystencji. Rodzice poprzez aktywne działanie stali się w jeszcze większym stopniu współpartnerami naszej placówki przedszkolnej.

- „Co tu rośnie” zaangażowanie dzieci do pomocy w oznakowaniu metryczkami drzew, krzewów i bylin.

Celem tych działań było zainteresowanie dzieci różnorodnością gatunków roślin znajdujących się w „Zielonej Krainie”. Planowano, aby oznakowaniem zajęły się grupy starsze, ale także i młodsze dzieci zaangażowały się do pomocy przy oznaczaniu metryczkami z nazwami drzew, krzewów i bylin. W ten sposób dzieci poznawały różnorodność gatunków roślin, oraz dowiedziały się do jakiej grupy roślin należą. Miały możliwość wężania roślin, delikatnego dotykania, przyglądania się im z bliska. Podczas kolejnych zajęć obserwowały zmiany zachodzące podczas wzrostu tych roślin w ciągu całego roku, zdobyły wiedzę na temat jakie warunki muszą mieć rośliny, aby zdrowo rosły i jak należy o nie dbać. Jest to bardzo ważne, gdyż dzieci od najmłodszych lat powinny być uwrażliwiane na piękno otaczającej przyrody.

- Wielozmysłowe badanie materiału przyrodniczego znajdującego się na ścieżce sensorycznej.

Podczas tych zajęć ścieżka sensoryczna służyła przede wszystkim do zabawy mającej na celu za pomocą zmysłu dotyku rozpoznanie konkretnego materiału, którym został wysypany bądź wyłożony na dany odcinek. Zabawy te oprócz zmysłu dotyku rozwinęły również sprawność motoryczną, równowagę i koordynację ruchową, percepcję wzrokową – im bogatsza, zróżnicowana i kolorowa trasa tym ciekawsza dla dziecka i zachęcająca do zabawy. Ścieżka ta wykorzystywana była również w ciągu całego roku do integracji sensorycznej.

- Zajęcia dydaktyczne: „Prawidłowa segregacja śmieci oraz ich recykling”.

We wrześniu we wszystkich grupach przed akcją Sprzątanie Świata odbyły się zajęcia dydaktyczne: „Prawidłowa segregacja śmieci oraz ich recykling”. Dzieci dowiedziały się co to jest recykling (dawanie drugiego życia segregowanym odpadom, przetwarzanie na produkty

użyteczne), co powstaje z segregowanych odpadów. Pozyskały wiedzę na temat korzyści płynących z recyklingu, np.: oszczędzanie surowców naturalnych i energii, nie niszczenie środowiska naturalnego. Podczas zajęć dzieci dowiedziały się jak długo w przyrodzie rozkładają się śmieci organiczne, plastik, papier, szkło i metal. Ćwiczenia praktyczne odbyły się na punkcie Zielona Kraina przy koszach do segregacji śmieci.

- Porządki w ogrodzie.

Celem tych działań było poznawanie przez dzieci etapów prac pielęgnacyjnych w ogrodzie, usuwanie suchych i chorych części roślin, usuwanie chwastów, podlewanie roślin. Dzieci opiekując się roślinnością wzmocniły w sobie empatię i rozwinęły świadomość ochrony środowiska. Dowiedziały się także, w jaki sposób działa kompostownik. A gdy już nasze przedszkolaki zrobiły porządki w skrzyniach z ziołami, to zebrane okazy samodzielnie ususzyły.

- „Pająki małe i duże” - obserwacje przyrodnicze.

Przedшкоlaki z Niezapominajki prowadziły obserwacje przyrodnicze na terenie naszego ogrodu. Dzieci za pomocą lup i lornetek zakupionych w ramach dofinansowania projektu mogły obserwować owady zamieszkujące naszą „Zieloną Krainę”, przyjrzały się życiu pajaków i budowie ich pajęczyn.

- „Zmienia się pogoda” – zajęcia dydaktyczne.

Celem tych zajęć było zapoznanie dzieci z oznakami zmieniającej się pory roku. Pomocami dydaktycznymi, które zostały wykorzystane podczas tych zajęć były: stacja meteorologiczna, i gra plenerowa - Pamięciówka: „Kalejdoskop przyrody”.

- „Badamy liście” – obserwacje przyrodnicze.

Najmłodsze dzieci z naszego przedszkola podczas obserwacji przyrodniczych zapoznały się z gatunkami drzew rosnących wokół przedszkola. Szczegółowo poznały budowę drzew liściastych, badały fakturę liścia, jego kształt, zapach i kolor.

- „Porównujemy jesienne dary przyrody” – zajęcia dydaktyczne.

Były to zajęcia dydaktyczne rozwijające umiejętności matematyczne z użyciem materiału przyrodniczego znalezione w ogrodzie przedszkolnym. Dzieci miały okazję na porównywanie faktur, kształtu jesiennych darów przyrody. Dzięki zakupionym ławeczkom zajęcia prowadzone zostały na świeżym powietrzu w Zielonej sali.

- „Jesienne bukiety” - wykonanie kolorowych kompozycji – bukiecików.

Dzieci z materiału przyrodniczego – liści znalezionych w ogrodzie wykonały piękne kolorowe jesienne bukiety, a dzieci pięcioletnie z pomocą nauczycieli wykonały zielniki.

Dzięki takim działaniom przedszkolaki poznały różne gatunki drzew liściastych, poznały również etapy rozwoju roślin.

- Grabienie liści, porządkowanie ogrodu.

Podczas tych czynności dzieci wzmocniły w sobie poczucie obowiązku dbania o przyrodę, zapoznały się także ze sprzętem potrzebnym do prac porządkowych w ogrodzie.

- „Obserwujemy pogodę” - obserwacje przyrodnicze.

Wszystkie grupy obserwowały słońce, deszcz i inne zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla jesieni. Bardzo przydatne w tym okazały się: stacja meteorologiczna i gra plenerowa - Pamięciówka: „Kalejdoskop przyrody”.

- Obserwacja ptaków w związku z nadchodzącą zimą.

Najmłodsze dzieci podczas zajęć i obserwacji przyrodniczych dowiedziały się, które z ptaków zostają na zimę, a które odlatują do ciepłych krajów. Celem tych działań było uwrażliwienie dzieci na potrzebę dbania o ptaki zostające na zimę. Przydatnymi pomocami były: tablica dydaktyczna „Ptaki w mieście”, przykładowe budki lęgowe, karmniki i poidelka dla ptaków.

- „Zbliża się zima” - ochrona roślin, drzew, krzewów przed zimą.

Starszaki wspólnie z wychowawcami przygotowały rośliny do zimowania. Dzieci dowiedziały się, w jaki sposób należy odpowiednio zabezpieczyć rośliny na zimę, które rośliny wymagają opieki, a które nie.

- Dokarmianie ptaków.

Przez cały okres trwania zimy nasze przedszkolaki dbały o ptaki odwiedzające nasz ogród. Duża ilość budek lęgowych i karmników umieszczonych w „Zielonej Krainie” zwabiło dużą ilość ptaków, którym dzieci mogły pomóc. Przedszkolaki dowiedziały się, czym należy karmić ptaki, same też wykonywały ptasie smakołyki. Na terenie naszego ogrodu umieszczone zostały nowe karmniki.

- Obserwacje krzewów i drzew liściastych i iglastych zimową porą.

Obserwacje przyrodnicze drzew i krzewów pozwoliły dzieciom obcować z przyrodą także zimową porą. Młodsze przedszkolaki poznały różnice pomiędzy drzewami liściastymi a iglastymi.

- "Przyroda w przedwiośniu" – obserwacje przyrodnicze.

Młodsze dzieci prowadziły obserwacje i poszukiwania na terenie ogrodu pierwszych wiosennych kwiatów. Dzięki tablicy edukacyjnej: „Wiosenne kwiaty” przedszkolaki wiedziały

czego szukać, a dzięki dokonaniu nasadzeń udało się im odnaleźć krokusy, przebiśniegi i inne wiosenne kwiaty.

- „Marcowa pogoda” – obserwowanie różnych zjawisk atmosferycznych charakterystycznych dla przedwiośnia.

Obserwowanie słońca, deszczu, i innych zjawisk atmosferycznych charakterystycznych dla wiosny. Podczas tych zajęć dzieci utrwaliły informacje o charakterystycznych cechach pór roku dzięki grze plenerowej - Pamięciówka: „Kalejdoskop przyrody”. Dokonywały także pomiarów w zainstalowanej stacji meteorologicznej.

- „Badanie gleby” – zabawy badawcze z glebą.

Starszaki podczas tych zajęć miały okazję sprawdzić właściwości gleby.

- „Dbamy o ogród” – prace pielęgnacyjne.

Działania te miały na celu poznawanie etapów prac pielęgnacyjnych w ogrodzie, przygotowanie ogrodu do wiosennych nasadzeń – grabienie, oczyszczanie ziemi, usuwanie chwastów, podlewanie roślin. Po wykonaniu tych prac przedszkolaki zajęły się sianiem, sadzeniem roślin i pielęgnowaniem ich. Dzieci opiekując się roślinnością wzmocniły w sobie empatię i rozwinęły świadomość ochrony środowiska.

- „Jak to miło pszczołką być” - obserwacje przyrodnicze.

Po spotkaniu z pszczelarzem dzieci mogły zweryfikować zdobytą wiedzę podczas obserwacji w punkcie dydaktycznym. Przedszkolaki znalazły pożyteczne owady na roślinach miododajnych oraz w domkach dla owadów. Dzieci oprócz żywych okazów mogły zobaczyć owady na tablicach edukacyjnych: „Poznajemy owady” i „Mrowisko” a także na grze plenerowej: „Jaki to owad”.

- „Kolory w ogrodzie” – zajęcia dydaktyczne.

Celem tych działań było zwrócenie uwagi na bogactwo kolorów kwiatów w ogrodzie przedszkolnym, na różne kształty liści, porównywanie płatków kwiatowych, wyszukiwanie kolorów roślin. Wszystkie te działania były możliwe dzięki nasadzeniom dokonanych w ramach realizacji projektu.

- Zbiór ziół z ogrodu – suszenie ich, wykonanie zielnika, degustacja.

Wielozmysłowe poznawanie ziół – porównywanie wielkości, zapachu, smaku. Wszystkie te działania były możliwe dzięki nasadzeniom dokonanych na terenie „Zielonej Krainy”.

- „Od drzewa aż do książki” – zajęcia dydaktyczne.

Celem zajęć było rozwijanie i kształtowanie świadomości ekologicznej, uświadomienie długotrwałego procesu wzrostu drzew, a co za tym idzie, konieczności odzyskiwania zużytego

papieru i naszego w tym udziale. Dzieci poznały budowę drzewa, etapy produkcji papieru, dowiedziały się co należy robić aby chronić lasy (odzyskiwanie materiałów wtórnych - zbiórka makulatury). Dokonywały obserwacji drzew przy pomocy lup, dowiedziały się, że drzewa produkują tlen którym oddychamy, kalkowały korę drzew na pniach. Zajęcia te odbyły się wspólnie z rodzicami.

- „Młody obserwator przyrody” – warsztaty i zabawy badawcze.

Warsztaty i zabawy badawcze utrwaliły zdobyte wiadomości, w zabawach wykorzystane zostały pomoce dydaktyczne i gry terenowe Zielonej Krainy.

2. Obchody Świąt, uroczystości, akcje:

- Udział w akcji „Sprzątanie Świata”.

18 września nasze przedszkole przystąpiło do 27 akcji Sprzątania Świata. W tym roku ze względu na pandemię koronawirusa nasze przedszkolaki sprzątały plac przedszkolny i teren w pobliżu przedszkola. Na terenie naszego punktu dydaktycznego: "Zielona Kraina" dzieci ze wszystkich grup brały udział w zajęciach na temat segregowania śmieci. Celem tych działań było promowanie ogólnoswiatowego Dnia Sprzątania Świata i jego znaczenia dla życia na Ziemi. Zebrane śmieci zostały umieszczone w pojemnikach do segregacji śmieci umieszczonych na terenie punktu dydaktycznego oraz w kompostowniku.

- Święto Pieczonego Ziemniaka.

Celem tego święta było promowanie zdrowej żywności i aktywności ruchowej w konkurencjach i zabawach ruchowych na świeżym powietrzu. Przedszkolaki same mogły wykopać ziemniaki, był „Ziemniaczany tor przeszkód” i zabawy na terenie „Zielonej Krainy”. Dużą radość sprawiła dzieciom konkurencja przenoszenia ziemniaka na łyżce po ścieżce sensorycznej. Pomiędzy zabawami przedszkolaki odpoczywały na ławeczkach w Zielonej sali. Po skończonych zabawach dzieci rozmawiały o zdrowym odżywianiu się i propozycjach zdrowych potraw z ziemniaków. Na koniec dzieci mogły skosztować pysznych pieczonych ziemniaczków. Święto to miało odbyć się z udziałem rodziców, jednak sytuacja z epidemią koronawirusa na to nie pozwoliła. Rodzice mogli obserwować zabawy podczas transmisji online.

- Spotkania z leśnikiem.

Niestety przez pandemię spotkania z leśnikiem nie mogły odbyć się na żywo. Dzieci podczas spotkań online z leśniczym zapoznane zostały ze specyfiką ekosystemu leśnego Lasów Rawskich. Przedszkolaki poznały gatunki drzew, roślin i zwierząt żyjących w lesie,

dowiedziały się także o gatunkach drzew umieszczonych na punkcie dydaktycznym. Dzieci zdobyły także wiedzę o tym jak one mogą dbać o zwierzęta odwiedzające naszą: „Zieloną Krainę” - przygotowanie budek lęgowych, karmników dla gatunków zagrożonych, dokarmianie zwierząt zimą.

- Światowy Dzień Ptaków.

Każda grupa w Niezapominajce obchodziła Dzień Ptaków na swój wyjątkowy sposób: były inscenizacje, ptasie wiersze i piosenki, prace plastyczno-techniczne. Cel wszystkich tych działań był jeden: zwrócenie uwagi przedszkolakom na ochronę skrzydlatych przyjaciół, ukazanie grożących im niebezpieczeństw oraz zachęcanie do pomocy w ochronie ich naturalnego środowiska. Podczas tego dnia dzieci mogły dokładnie przyjrzeć się jak wyglądają różnego rodzaju budki lęgowe i karmniki. Dzięki tablicom dydaktycznym umieszczonym na terenie „Zielonej Krainy”: „Ptaki w mieście” i „Ptasia stołówka” oraz lornetkom dzieci mogły dowiedzieć się ciekawostek na temat życia ptaków.

- Święto Drzewa.

Każda grupa miała inny pomysł na to święto, jedna z grup przygotowała makietę lasu, inna inscenizację, dzieci rozwiązywały przyrodnicze zagadki na tablicy multimedialnej, były praceplastyczne z drzewami w roli głównej. Były także obserwacje na punkcie dydaktycznym i drzewoterapia. Głównym celem tego dnia było rozwijanie postaw proekologicznych, zapoznanie dzieci z tematyką dotyczącą ochrony drzew, poznanie różnych gatunków drzew rosnących w naszym regionie, zachęcanie do zaangażowania się w działania na rzecz ochrony środowiska – sadzenie nowych drzew i opieka nad nimi. Pozyskanie dotacji z WFOŚiGW zaktywizowało rodziców naszych dzieci, dlatego tego dnia dokonane zostały na terenie naszego przedszkola nowe nasadzenia sponsorowane przez rodziców.

- Dzień Czystego Powietrza.

Tego dnia przedszkolaki miały okazję przeprowadzić wiele ciekawych eksperymentów i zabaw badawczych, podczas których poznały właściwości powietrza i jego znaczenie dla życia na Ziemi. Nasza stacja meteorologiczna pozwoliła dzieciom na dokładne zbadanie właściwości powietrza.

- "Zielona Kraina zimą” – prezentacja multimedialna.

Starszaki z Niezapominajki przez całą zimę rejestrowały za pomocą aparatu fotograficznego zachowania zwierząt i ptaków, wyglądu roślin zimą. Następnie zdjęcia te zaprezentowały młodszym kolegom w formie prezentacji multimedialnej.

- Dzień Ziemi.

W Przedszkolu Miejskim nr 2 „Niezapominajka” 22 kwietnia obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Ziemi. Wszystkie dzieci tego dnia przyszły do przedszkola ubrane na zielono i wzięły udział w konkursie wiedzy ekologicznej. Było dużo zadań, zagadek z zakresu ekologii, ale nie zabrakło też wesołych zabaw ruchowych. Przedszkolaki miały okazję same segregować śmieci, bawiły się przy piosenkach ekologicznych, recytowały ekologiczne wiersze. Na zakończenie konkursu wszystkie dzieci złożyły przysięgę obrońcy Przyrody. Po zabawach w salach obchody Dnia Ziemi przeniosły się do „Zielonej Krainy”. Przedszkolaki porządkowały skrzynie i przygotowywały je pod zasiew warzyw, prowadziły obserwacje przyrodnicze i utrwały segregowanie śmieci. Dzięki hojności naszych rodziców na terenie punktu zasadzono nowe drzewa i krzewy.

- Spotkanie z pszczelarzem – Dzień Pszczoły.

Niezapominajkę odwiedzili zaprzyjaźnieni z nami Państwo Krystyna i Ryszard - właściciele Pasiaki "Przysmak" w Bylinach koło Rawy. Opowiedzieli oni przedszkolakom o swoim zawodzie, a także o życiu pracowitych owadów, jakimi są pszczoły. Dzieci miały możliwość obejrzeć strój pszczelarza, plastry miodu, model ula, mogły oglądać pszczoły pod mikroskopem, przedszkolaki miały również możliwość degustacji miodu. Dzieci wspólnie z pszczelarzami poszukały w ogrodzie roślin miododajnych. Podpowiedzi, jakie to rośliny wszyscy mogli szukać na Światowidzie: „Rośliny miododajne”.

- Dzień Niezapominajki.

Nasze przedszkole Niezapominajka po raz kolejny obchodziło to wyjątkowe dla nas Święto. Dzień wcześniej dzieci przygotowywały niezapominajkowe prace, rozesłano po różnych instytucjach w Rawie i po "Niezapominajkowych przedszkolach" w całej Polsce ulotkę, w której Niezapominajkazachęca do ochrony przyrody, a nasze Pszczółki w imieniu całego Przedszkola wybrały się do Urzędu Miasta, gdzie wręczyły Zastępcy Burmistrza skrzyneczkę niezapominajek. Na ogrodzeniu naszej placówki umieszczona została tablica ze zdjęciami z różnorodnych ekologicznych działań Niezapominajki. W dniu święta w przedszkolu na scenie miniamfiteatru na terenie „Zielonej Krainy” odbyła się główna część uroczystości gdzie przedszkolaki odśpiewały wspólnie hymn Niezapominajki i każda grupa zaprezentowała program artystyczny związany z ochroną przyrody. O wydarzeniu poinformowano lokalną prasę. Planowano zorganizować happening na terenie miasta z udziałem rodziców. Mieliśmy razem posadzić niezapominajki na rabatach w przedszkolu oraz w centrum miasta, obok Urzędu Miasta, mieliśmy również rozdawać ulotki o treściach ekologicznych. Plany jednak pokrzyżował nam koronawirus i rewitalizacja centrum miasta. Niezapominajki posadzono na terenie naszego ogrodu, do Urzędu Miasta dostarczono skrzynkę niezapominajek do

posadzenia. Ulotkę natomiast przygotowano w formie elektronicznej kartki i rozesłano nie tylko na terenie naszego miasta, ale na terenie całego kraju – do wszystkich przedszkoli Niezapominajek.

- Dzień Lasu i Zadrzewień.

Dzień ten to doskonała okazja do poszerzenia wiedzy o lesie, w celu kształcenia świadomości, że las to dom dla zwierząt, że człowiek może czerpać z lasu wiele korzyści pod warunkiem poszanowania jego równowagi biologicznej. Tego dnia przedszkolaki przypomniały sobie o istotnej roli drzew w życiu ludzi i zwierząt. Na placu przedszkolnym nasz mały las wzbogacił się o kilka nowych okazów.

- Przedstawienie „Na straganie” – przygotowanie inscenizacji dla całego przedszkola.

Przedstawienie to miało na celu promowanie zdrowej, ekologicznej żywności, zachęcanie dzieci do spożywania warzyw. Odbyło się ono na scenie miniamfiteatru w punkcie dydaktycznym. Po zakończonej inscenizacji dzieci mogły wykopać i zerwać wybrane zioła i warzywa, a później je oczywiście skosztować.

- Święto Marchewki.

Chcąc wdrażać już od najmłodszych lat nasze dzieciaki do jedzenia zdrowych i bogatych w witaminy warzyw, postanowiliśmy zorganizować dzień, który będzie uczył i zachęcał do prozdrowotnych nawyków. Dzieci dzięki temu dowiedziały się jakie ważne wartości odżywcze posiada marchew i dlaczego należy ją jeść w różnej postaci. Tego dnia były marchewkowe konkursy, wiersze, piosenki, zabawy i prace plastyczne. W naszym przedszkolnym jadłospisie znalazły się tego dnia marchewkowe przekąski i dania. Dzieci miały okazję jeść marchewkę pod różnymi postaciami. Przedszkolaki ze wszystkich grup wiekowych chrupały surowe marchewki, piły sok marchewkowy i degustowały ciasto marchewkowe.

- Piknik Ekologiczny „Zielona Kraina w Niezapominajce”.

Impreza ta przeznaczona była dla wszystkich naszych przedszkolaków i ich rodziców. Celem tego wydarzenia była aktywizacja środowiska lokalnego poprzez wspólne działania na rzecz ochrony środowiska, uwrażliwienie na piękno przyrody regionu rawskiego, promocja zdrowego i ekologicznego żywienia. Podczas pikniku dzieci zaprezentowały inscenizacje, wiersze i piosenki o tematyce ekologicznej, odbył się quiz wiedzy na temat ochrony przyrody dla dzieci i rodziców z użyciem naszej Ekologicznej gry: „Ośmiornica”, były wspólne zabawy ruchowe i taniec. Na pikniku nie zabrakło zdrowych ekologicznych smakołyków przygotowanych przez rodziców. Planowano zorganizować jeden duży piknik dla całego

przedszkola, jednak ze względu na obostrzenia związane z pandemią odbyło się siedem mniejszych pikników.

3. Konkursy organizowane przez placówkę:

- Konkurs plastyczny: „Eko zabawka”.

Celem konkursu było wyrabianie nawyków prawidłowego segregowania odpadów oraz uświadomienie możliwości wykorzystania surowców wtórnych i materiału przyrodniczego. Dzieci wykonywały prace wspólnie z rodzicami, dzięki czemu przedszkole wzmocniło więzi rodzinne. Konkurs cieszył się dużą popularnością, wpłynęło wiele ciekawych prac. Wszyscy uczestnicy zostali nagrodzeni, a zdjęcia prac konkursowych i rozstrzygnięcie konkursu opublikowano na stronie naszego przedszkola i w mediach społecznościowych. Niestety ze względu na pogodę i dużą zachorowalność rozstrzygnięcie konkursu nie mogło odbyć się na scenie miniamfiteatru.

- „Bliżej Natury Edycja Jesienna” – konkurs fotograficzny.

Konkurs fotograficzny przeznaczony dla wszystkich przedszkolaków z naszej placówki i ich rodziców. Konkurs ten miał na celu rozwijanie umiejętności fotografowania, zachęcanie do dokumentowania dostrzeżonego piękna przyrody, sławienie piękna i bogactwa przyrody. Zdjęcia wykonywane były także na terenie naszego ogrodu przedszkolnego. Dzięki dokonany nasadzeniom dzieci i ich rodzice mieli możliwość wykonania interesujących, kolorowych i zróżnicowanych zdjęć. Dzięki dużemu zaangażowaniu uczestników konkursu, powstały piękne zdjęcia. W konkursie wzięło udział 35 dzieci, wszystkie nadesłane zdjęcia zostały nagrodzone i opublikowane na stronie naszego przedszkola.

- „Bliżej Natury Edycja Wiosenna” – konkurs fotograficzny.

Konkurs fotograficzny przeznaczony dla wszystkich przedszkolaków z naszej placówki i ich rodziców. Konkurs ten miał na celu rozwijanie umiejętności fotografowania, zachęcanie do dokumentowania dostrzeżonego piękna przyrody, sławienie piękna i bogactwa przyrody, a w szczególności tej wiosennej. Zdjęcia wykonywane były także na terenie naszego ogrodu przedszkolnego. Dzięki dokonany nasadzeniom dzieci i ich rodzice mieli możliwość wykonania interesujących, kolorowych i zróżnicowanych zdjęć. Podobnie jak w jesiennej edycji wszystkie nadesłane zdjęcia zostały nagrodzone i opublikowane na stronie naszego przedszkola.

- „Przyroda w wierszach” – Konkurs Recytatorski.

Celem konkursu było zapoznanie dzieci z literaturą dziecięcą związaną z przyrodą oraz kształtowanie wrażliwości i szacunku dla otaczającego nas środowiska. Konkurs miał odbyć się na scenie miniamfiteatru, jednak z powodu epidemii koronawirusa występy odbyły się w poszczególnych grupach. Wideorelacje z konkursu opublikowano na stronie przedszkola, w mediach społecznościowych i na przedszkolnym kanale YouTube. O naszym konkursierecytatorskim poinformowaliśmy również prasę. Odbiór tego działania był naprawdę duży.

- „Zielony Festiwal Niezapominajki” – Międzyprzedszkolny Konkurs Piosenki Ekologicznej.

Celem konkursu była popularyzacja ekologicznych postaw dzieci poprzez muzykę i śpiew, zainteresowanie dzieci tematyką ekologiczną. W konkursie wzięły udział przedszkolne zespoły z Przedszkola Miejskiego nr 2 „Niezapominajka”: Biedronki, Słoneczka, Pszczółki, Motylki, Pajacyki, z Przedszkola Miejskiego nr 1 „Tęczowa Jedyneczka: Słoneczka, Żabki, z Przedszkola Miejskiego nr 3 „Bajkowego Zakątka”: Stokrotki. Przedszkolaki zaprezentowały nie tylko piosenki o tematyce ekologicznej, ale także inscenizacje o ochronie przyrody. Wszystkie grupy otrzymały wyróżnienia, nagrody związane z ochroną środowiska i dyplomy. Dzięki temu konkursowi mogliśmy wypromować „Zieloną Krainę” i wartości, jakie sobą reprezentuje szerszej grupie odbiorców.

Oprócz wyżej wymienionych zaplanowanych działań zorganizowaliśmy i uczestniczyliśmy także w wielu innych. Na punkcie dydaktycznym odbyło się wiele różnorodnych zajęć związanych z ochroną środowiska i nie tylko, uczestniczyliśmy w lokalnych i ogólnopolskich konkursach związanych z ekologią np. Konkurs plastyczny organizowany przez Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Rawie Mazowieckiej: „Stop – tu się nie pali”, Ogólnopolski konkurs ekologiczny: „Eko zabawka”, czy konkurs plastyczny: „Czyste powietrze”. W przedszkolu odbyły się obchody związane z Dniem Jabłka, Żaby, Kota, Dinozaura, Wody, Wiatru, Sportu i Dniem Zdrowia.

Nasze przedszkole wzięło udział w akcji WFOŚiGW w Łodzi i na Dzień Dziecka zaprosiło do wspólnej zabawy EkoSkrzata. Przedszkolaki oprowadziły Skrzata po naszej „Zielonej Krainie”, pokazały jak dbają o rośliny i zwierzęta, jak robią pomiary w stacji meteorologicznej. Dzieciom bardzo się spodobało, że mogły pobawić się w EkoNauczycieli, wspólnych zabaw z EkoSkrzatem nie było końca.

„Niezapominajka” uczestniczyła także w Pikniku Rodzinnym – Lato z Funduszami Europejskimi 2021 w Boguszycach, 30 czerwca. Nasze przedszkolaki zaprezentowały wiersze i piosenki o tematyce ekologicznej i inscenizację: „Dlaczego w mieście nie pachnie wiosną”.

Wszystkie nasze działania staraliśmy się promować na jak największą skalę. Na naszej stronie przedszkola przedszkole2rawa.pl znajduje się w galerii odrębna zakładka dotycząca projektu. Można tu znaleźć fotorelacje ze wszystkich naszych działań. Fotorelacje publikowaliśmy także na stronie przedszkola w mediach społecznościowych, a wideorelacje na naszym kanale na YouTube. O naszych działaniach na bieżąco informowaliśmy lokalną prasę.

Najważniejszym działaniem było dla nas aktywizowanie środowiska rodzinnego dzieci z naszego przedszkola i placówek wychowania przedszkolnego z terenu Rawy Mazowieckiej z zakresu różnorodnych działań zmierzających do zmiany postaw, nawyków gwarantujących ochronę przyrody. Realizacja zaplanowanych działań pozwoliła nam na integrację całej społeczności przedszkolnej z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Wspólne konkursy i uroczystości zrealizowane w ramach działań związanych z punktem dydaktycznym: „Zielona Kraina” to jeden ze sposobów na zdrowe środowisko, ale także pomysł na zintegrowanie życia rodzinnego, atrakcyjnego spędzenia czasu wolnego i uświadomienie dzieciom własnych możliwości. Konkretnie działania na rzecz ochrony środowiska rozwinęły umiejętności harmonijnego współistnienia i współdziałania z ludźmi i z przyrodą zarówno u naszych wychowanków jak i całej społeczności przedszkolnej, lokalnej i rodzinnej. Podjęte przez nas działania wpłynęły również na wyrównanie szans edukacyjnych dzieci z różnych środowisk społecznych, których status materialny oraz niska świadomość edukacyjna rodziców nie pozwalała na rozwijanie zainteresowań proekologicznych.

Zaplanowany efekt ekologiczny został osiągnięty.

SZCZEGÓŁOWY WYKAZ EFEKTÓW EKOLOGICZNYCH ZADANIA			
Rodzaj efektu ekologicznego	Jednostka	Planowana ilość	Zrealizowana ilość
„Poznajemy nasz ogród” – zajęcia dydaktyczne	szt.	7 wszystkie grupy	7 wszystkie grupy
Zachęcanie rodziców i dzieci do wspólnego dbania o ogród (pielęgnacja roślin, dokonywanie nasadzeń)	szt.	7 wszystkie grupy	7 wszystkie grupy
„Co tu rośnie” zaangażowanie dzieci do pomocy w oznakowaniu metryczkami drzew, krzewów i bylin	szt.	2 2 grupy 5 latków	7 wszystkie grupy
Wielozmysłowe badanie materiału przyrodniczego znajdującego się na ścieżce sensorycznej	szt.	7 wszystkie grupy	7 wszystkie grupy
Udział w akcji „Sprzątanie Świata”	szt.	1 5 grup 4 i 5 latków	1 wszystkie grupy
Zajęcia dydaktyczne: „Prawidłowa segregacja śmieci oraz ich recykling”	szt.	5 5 grup 4 i 5 latków	7 wszystkie grupy
Konkurs plastyczny: „Eko zabawka”	szt.	1 chętne dzieci i rodzice	1 chętne dzieci i rodzice
Święto Pieczonego Ziemniaka	szt.	1 1 grupa 4 latków	1 1 grupa 4 latków
Porządki w ogrodzie	szt.	5 5 grup 4 i 5 latków	5 5 grup 4 i 5 latków
Spotkania z leśnikiem	szt.	7 wszystkie grupy	7 wszystkie grupy
Światowy Dzień Ptaków	szt.	1 wszystkie grupy	1 wszystkie grupy
„Pająki małe i duże” - obserwacje przyrodnicze	szt.	3 3 grupy 4 latków	3 3 grupy 4 latków
Święto Drzewa	szt.	1 wszystkie grupy	1 wszystkie grupy

„Zmienia się pogoda” – zajęcia dydaktyczne	szt.	2 2 grupy 5 latków	2 2 grupy 5 latków
„Badamy liście” – obserwacje przyrodnicze	szt.	2 2 grupy 3 latków	2 2 grupy 3 latków
„Porównujemy jesienne dary przyrody” – zajęcia dydaktyczne	szt.	3 3 grupy 4 latków	3 3 grupy 4 latków
„Bliżej Natury Edycja Jesienna” – konkurs fotograficzny	szt.	1 chętne dzieci i rodzice	1 chętne dzieci i rodzice
„Jesienne bukiety” - wykonanie kolorowych kompozycji - bukietów	szt.	7 wszystkie grupy	7 wszystkie grupy
Grabienie liści, porządkowanie ogrodu	szt.	2 2 grupy 5 latków	2 2 grupy 5 latków
„Obserwujemy pogodę” - obserwacje przyrodnicze	szt.	5 5 grup 4 i 5 latków	5 5 grup 4 i 5 latków
Dzień Czystego Powietrza	szt.	1 wszystkie grupy	1 wszystkie grupy
Obserwacja ptaków w związku z nadchodzącą zimą	szt.	2 2 grupy 3 latków	2 2 grupy 3 latków
„Zbliża się zima” - ochrona roślin, drzew, krzewów przed zimą	szt.	2 2 grupy 5 latków	2 2 grupy 5 latków
Dokarmianie ptaków	szt.	wiele razy wszystkie grupy	wiele razy wszystkie grupy
Obserwacje krzewów i drzew liściastych i iglastych zimową porą	szt.	7 wszystkie grupy	7 wszystkie grupy
"Zielona Kraina zimą” – prezentacja multimedialna	szt.	2 2 grupy 5 latków	2 2 grupy 5 latków
"Przyroda w przedwiośniu" – obserwacje przyrodnicze	szt.	2 2 grupy 3 latków	2 2 grupy 3 latków

„Bliżej Natury Edycja Wiosenna” – konkurs fotograficzny	szt.	1 chętnie dzieci i rodzice	1 chętnie dzieci i rodzice
„Marcowa pogoda” – obserwowanie różnych zjawisk atmosferycznych charakterystycznych dla przedwiośnia	szt.	7 wszystkie grupy	7 wszystkie grupy
„Badanie gleby” – zabawy badawcze z glebą	szt.	2 2 grupy 5 latków	2 2 grupy 5 latków
„Dbamy o ogród” – prace pielęgnacyjne	szt.	3 3 grupy 4 latków	3 3 grupy 4 latków
Dzień Ziemi - zajęcia edukacyjne na temat ochrony środowiska	szt.	1 wszystkie grupy	1 wszystkie grupy
„Przyroda w wierszach” – Konkurs Recytatorski	szt.	1 wszystkie grupy	1 wszystkie grupy
Spotkanie z pszczelarzem – Dzień Pszczoły	szt.	1 wszystkie grupy	1 wszystkie grupy
„Jak to miło pszczołką być” - obserwacje przyrodnicze	szt.	3 3 grupy 4 latków	7 wszystkie grupy
„Kolory w ogrodzie” – zajęcia dydaktyczne	szt.	2 2 grupy 3 latków	2 2 grupy 3 latków
„Zielony Festiwal Niezapominajki” – Międzyprzedszkolny Konkurs Piosenki Ekologicznej	szt.	1 dzieci w wieku przedszkol. z terenu miasta	1 dzieci w wieku przedszkolnym z terenu miasta
Dzień Niezapominajki	szt.	7 wszystkie grupy	7 wszystkie grupy
Dzień Lasu i Zadrzewień	szt.	7 wszystkie grupy	7 wszystkie grupy
Zbiór ziół z ogrodu – suszenie ich, wykonanie zielnika, degustacja.	szt.	7 wszystkie grupy	7 wszystkie grupy

Przedstawienie „Na straganie” – przygotowanie inscenizacji dla całego przedszkola	szt.	1 1 grupa 4 latków	1 1 grupa 4 latków
Święto Marchewki	szt.	1 wszystkie grupy	1 wszystkie grupy
„Od drzewa aż do książki” – zajęcia dydaktyczne	szt.	1 1 grupa 5 latków	2 2 grupy 5 latków
Piknik Ekologiczny „Zielona Kraina w Niezapominajce”	szt.	1 piknik dla całego przedszkola	7 pikników, każda grupa osobno
„Młody obserwator przyrody” – warsztaty i zabawy badawcze	szt.	7 wszystkie grupy	7 wszystkie grupy